# T094 ATĐ 6 (11) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q158-Định Uẩn-Luận về Đắc

*Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)*

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 158 127

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 158

LUAÄN VEÀ ÑAÉC (Phaàn 2)

Hoûi: Ñaït ñöôïc-khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc(ñaéc-phi ñaéc) sai bieät theá naøo? Ñaùp: Teân goïi töùc laø sai bieät, ñoù laø teân goïi ñaït ñöôïc, teân goïi khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc. Laïi nöõa, ñaït ñöôïc bao goàm höõu laäu vaø voâ laäu, khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc chæ coù voâ laäu. Laïi nöõa, ñaït ñöôïc bao goàm thieän-baát thieän-voâ kyù, khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc chæ coù voâ kyù. Laïi nöõa, ñaït ñöôïc bao goàm heä thuoäc ba coõi vaø khoâng heä thuoäc, khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc chæ rieâng heä thuoäc ba coõi. Laïi nöõa, ñaït ñöôïc bao goàm Hoïc-Voâ hoïc vaø Phi hoïc phi voâ hoïc, khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc chæ rieâng Phi hoïc phi voâ hoïc. Laïi nöõa, ñaït ñöôïc bao goàm do Kieán maø ñoaïn, do Tu maø ñoaïn vaø khoâng ñoaïn, khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc chæ rieâng do Tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, ñaït ñöôïc bao goàm nhieãm oâ vaø khoâng nhieãm oâ, khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc chæ rieâng khoâng nhieãm oâ. Laïi nöõa, ñaït ñöôïc bao goàm dò thuïc vaø khoâng phaûi laø dò thuïc, khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc chæ rieâng khoâng phaûi laø dò thuïc. Laïi nöõa, ñaït ñöôïc bao goàm coù dò thuïc vaø khoâng coù dò thuïc, khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc chæ rieâng khoâng coù dò thuïc. Laïi nöõa, ñaït ñöôïc cuøng vôùi phaùp ñaõ ñaït ñöôïc, hoaëc cuøng luùc khôûi leân, hoaëc khoâng cuøng luùc khôûi leân; khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc thì cuøng vôùi nhöõng phaùp khoâng ñaït ñöôïc, chaéc chaén khoâng cuøng luùc khôûi leân. Laïi nöõa, ñaït ñöôïc do Khoå-Taäp-Ñaïo ñeá thaâu nhieáp, khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc chæ do Khoå-Taäp ñeá thaâu nhieáp. Bôûi vì nhöõng phaàn nhö vaäy, cho neân bieát giöõa ñaït ñöôïc vaø khoâng

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 158 128

phaûi laø ñaït ñöôïc coù söï sai bieät. Hoûi: Vì sao taùnh loaïi cuûa ñaït ñöôïc cuøng vôùi phaùp ñaõ ñaït ñöôïc, hoaëc laø gioáng nhau, hoaëc laø khaùc nhau? Ñaùp: Ñaït ñöôïc coù ba loaïi: 1. Phaùp höõu vi ñaït ñöôïc. 2. Traïch dieät ñaït ñöôïc. 3. Phi traïch dieät ñaït ñöôïc. Phaùp höõu vi ñaït ñöôïc, tuøy theo taùnh loaïi sai bieät cuûa phaùp

ñaõ ñaït ñöôïc, bôûi vì phaùp höõu vi luoân luoân coù taùc duïng daãn daét töï nhieân ñaït ñöôïc. Traïch dieät ñaït ñöôïc, tuøy theo taùnh loaïi sai bieät cuûa Ñaïo coù naêng löïc chöùng ñöôïc, bôûi vì caùc Traïch dieät töï mình khoâng coù taùc duïng, chæ nhôø vaøo löïc cuûa Ñaïo ñeå caàu chöùng ñöôïc, cho neân Ñaïo aáy daãn daét ñaït ñöôïc phaùp aáy. Phi traïch dieät ñaït ñöôïc, tuøy theo taùnh loaïi sai bieät thuoäc sôû y cuûa mình, bôûi vì Phi traïch dieät töï mình khoâng coù taùc duïng, khoâng phaûi laø do Ñaïo maø mong caàu, ñaït ñöôïc phaùp aáy chæ döïa vaøo Maïng caên Chuùng ñoàng phaàn maø hieän roõ tröôùc maét. Hoûi: Khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc tuøy theo taùnh loaïi sai bieät naøo? Ñaùp: Phaùp aáy nhaát ñònh khoâng tuøy theo nhöõng phaùp khoâng ñaït ñöôïc, bôûi vì traùi ngöôïc nhau. Vaû laïi, khoâng tuøy theo Ñaïo bôûi vì khoâng phaûi laø do Ñaïo maø mong caàu, chæ döïa vaøo Maïng caên Chuùng ñoàng phaàn maø chuyeån, cho neân tuøy theo taùnh loaïi sai bieät cuûa sôû y. Hoûi: Neáu caùc phaùp khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc vaø Phi traïch dieät ñaït ñöôïc, cuøng tuøy theo taùnh loaïi sai bieät cuûa sôû y, thì sôû y hoaëc laø Dò thuïc, hoaëc chæ laø Ñaúng löu, hai loaïi naøy tuøy theo taùnh loaïi sai bieät naøo? Ñaùp: Tuøy theo taùnh Ñaúng löu, bôûi vì nghóa bao truøm; Dò thuïc khoâng phaûi laø bao truøm, cho neân khoâng tuøy yù thieát laäp. Hoûi: Khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc, neáu tuøy theo taùnh loaïi sai bieät cuûa nhöõng phaùp khoâng ñaït ñöôïc thì coù gì sai? Ñaùp: Ngöôøi ñoaïn caên thieän seõ thaønh töïu phaùp thieän, ngöôøi ñaõ lìa nhieãm coõi Duïc seõ thaønh töïu phaùp baát thieän, nhöõng ngöôøi Voâ hoïc seõ thaønh töïu phaùp nhieãm, dò sinh seõ thaønh töïu phaùp Voâ laäu cuûa ba Thöøa, lui suït Quaû seõ thaønh töïu Quaû, rôøi boû Höôùng seõ thaønh töïu Höôùng, hai phaùp Dieät khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc seõ laø Voâ vi. Bôûi vì nhöõng sai laàm nhö vaäy, cho neân phaùp khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc, khoâng coù theå tuøy theo taùnh loaïi coù khaùc nhau cuûa nhöõng phaùp khoâng ñaït ñöôïc. Hoûi: Ñaït ñöôïc ñaõ noùi laø coøn coù ñaït ñöôïc, hay laø khoâng coù? Neáu coøn coù ñaït ñöôïc, ñaït ñöôïc laïi coù ñaït ñöôïc, thì taïi sao khoâng phaûi laø voâ cuøng taän? Neáu laïi khoâng coù ñaït ñöôïc, thì ñaït ñöôïc naøy do ñaâu coù theå noùi



laø thaønh töïu? Ñaùp: Neân noùi laø ñaït ñöôïc laïi coù ñaït ñöôïc. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì seõ trôû thaønh voâ cuøng taän? Ñaùp: Voâ cuøng taän cuõng khoâng coù loãi, bôûi vì phaùp sinh töû naøy khoù ñoaïn döùt-khoù vöôït qua, hoaëc laø voâ löôïng ñaït ñöôïc ñeàu trong moät saùt-na cuøng luùc sinh ra maø dieät ñi, cuõng khoâng coù loãi vì voâ cuøng taän. Noùi nhö vaäy thì trong moät saùt-na chæ coù ba phaùp: 1. Phaùp aáy. 2. Ñaït ñöôïc. 3. Ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc(ñaéc ñaéc). Bôûi vì ñaït ñöôïc cho neân thaønh töïu phaùp aáy vaø ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc, bôûi vì ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc cho neân thaønh töïu ñaït ñöôïc, bôûi vì laïi ñaït ñöôïc laãn nhau cho neân khoâng phaûi laø voâ cuøng taän. Vì theá cho neân noùi Saéc uaån-Haønh uaån cuøng moät ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc, cho ñeán Thöùc uaån-Haønh uaån cuøng moät ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc, höõu vi-voâ vi cuøng moät ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc. Hoûi: Laø moãi moät phaùp coù ñaït ñöôïc khaùc nhau, hay laø khoâng nhö vaäy? Ñaùp: Hoaëc coù ngöôøi noùi: Phaùp Caâu Höõu cuøng chung moät ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc. Hoûi: Neáu nhö

vaäy thì khoâng neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Saéc uaån- Haønh uaån cuøng moät ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc...? Ñaùp: Muoán hieån baøy veà phaùp cuøng vôùi ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc, khoâng coù ñaït ñöôïc khaùc nhau, cho neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy, nhöng thaät ra khoâng phaûi laø khoâng coù nghóa cuûa naêm Uaån-boán Uaån cuøng moät ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc. Coù ngöôøi noùi: Moãi moät phaùp ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc khaùc nhau, chæ tröø ra ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc, cuøng chung moät ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc vôùi phaùp aáy. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì coù sai laàm veà voâ cuøng taän, bôûi vì ñaït ñöôïc ñeàu coù sinh-truù-dò-dieät, sinh-truù-dò-dieät laïi coù ñaït ñöôïc, cuøng vôùi ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc; ñaït ñöôïc vaø ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc aáy laïi coù sinh-truù- dò-dieät. Nhö vaäy laàn löôït chuyeån tieáp cho neân trôû thaønh voâ cuøng taän? Ñaùp: Voâ cuøng taän laïi coù loãi gì? Bôûi vì phaùp sinh töû naøy khoù ñoaïn döùt-khoù vöôït qua, hoaëc laø caùc phaùp naøy ñeàu trong moät saùt-na cuøng luùc sinh ra maø dieät ñi, cuõng khoâng coù loãi vì voâ cuøng taän. Noùi nhö vaäy thì phaùp vaø sinh-truù-dò-dieät cuøng chung moät ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc, bôûi vì töôùng cuøng vôùi töôùng phuï thuoäc(töôùng-sôû töôùng) raát



thaân caän. Vì vaäy deã daøng thoâng suoát veà Saéc uaån-Haønh uaån cuøng moät ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc... Vaû laïi, tröø boû sai laàm veà voâ cuøng taän nhö tröôùc. Nhö noùi veà ñaït ñöôïc, nhö vaäy khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc cuøng vôùi ñaït ñöôïc traùi ngöôïc nhau, neân tuøy theo noùi roäng ra. Nhöng maø khoâng coù khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc laïi khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc(phi ñaéc phi ñaéc) cuøng moät luùc, phaùp thuoäc soá höõu tình vaøo luùc hieän roõ ôû tröôùc maét thì chaéc chaén ñi cuøng vôùi ñaït ñöôïc. Vì theá cho neân luùc khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc khôûi leân, thì quyeát ñònh khoâng cuøng vôùi khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc laïi khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc vaø phaùp aáy cuøng luùc khôûi leân. Bôûi vì ba phaùp naøy traùi ngöôïc laãn nhau. Thôøi gian khaùc nhau noùi coù ñieàu naøy thì khoâng ngaên caûn. Hoûi: Quaù khöù-vò lai ñaït ñöôïc, laø thaønh töïu hay laø khoâng thaønh töïu? Neáu nhö thaønh töïu thì trôû thaønh voâ cuøng taän, ñoù laø trong moät saùt-na coù ba phaùp cuøng luùc khôûi leân: 1. Phaùp. 2. Ñaït ñöôïc. 3. Ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc. Ba phaùp naøy ôû phaàn vò Dieät coù saùu ñaït ñöôïc cuûa Sinh, ñoù laø ba ñaït ñöôïc, ba ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc. Saùu phaùp naøy ôû phaàn vò Dieät coù möôøi hai ñaït ñöôïc khôûi leân, ñoù laø saùu ñaït ñöôïc, saùu ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc. Möôøi hai phaùp naøy ôû phaàn vò Dieät coù hai möôi boán ñaït ñöôïc khôûi leân, ñoù laø möôøi hai ñaït ñöôïc, möôøi hai ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc. Nhö vaäy laàn löôït chuyeån tieáp töø voâ thæ ñeán nay, cho ñeán thôøi gian sau töøng nieäm töøng nieäm khôûi leân gaáp boäi thì söï ñaït ñöôïc aáy laø voâ haïn. Saùt-na keá tieáp nhau taêng leân gaáp boäi haõy coøn nhö vaäy, huoáng laø ñoái vôùi nhöõng söï ñaït ñöôïc taêng leân gaáp boäi cuûa caùc saùt-na tröôùc ñaây ñaõ caùch xa raát nhieàu hay sao? Vì theá cho neân laàn löôït chuyeån tieáp coù loãi laø voâ cuøng taän. Hoûi: Neáu nhö khoâng thaønh töïu thì traùi ngöôïc nhau vôùi phaàn sau cuûa Uaån naøy noùi, nhö noùi: “Luùc töø coõi Voâ saéc cheát ñi sinh vaøo coõi Duïc, ñaõ ñaït ñöôïc Uaån-Giôùi-Xöù, ñaïi chuûng, caên thieän, caên baát thieän, caên voâ kyù, tuøy mieân-kieát phöôïc, tuøy phieàn

naõo-trieàn, neân noùi laø ñaõ töøng ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc, hay laø chöa töøng ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc? Ñaùp: Phaùp thieän-nhieãm oâ neân noùi laø ñaõ töøng ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc, phaùp dò thuïc neân noùi laø chöa töøng ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc.” Nhö vaäy thì khoâng phaûi laø khoâng thaønh töïu, bôûi vì ñaït ñöôïc cuõng coù thieän-nhieãm oâ? Neân ñöa ra caùch noùi naøy: Quaù khöù-vò lai ñaït ñöôïc coù thaønh töïu, bôûi vì phaùp thieän vaø nhieãm oâ ñeàu coù ñaït ñöôïc cuûa ba ñôøi. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì leõ naøo khoâng phaûi laø voâ cuøng taän hay sao?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 158 131

Ñaùp: Voâ cuøng taän laïi coù loãi gì? Bôûi vì phaùp sinh töû naøy khoù ñoaïn döùt-khoù vöôït qua, hoaëc laø nhöõng söï ñaït ñöôïc aáy trong moät saùt-na sinh ra, cuõng khoâng coù loãi vì voâ cuøng taän. Vaû laïi, nhöõng söï ñaït ñöôïc naøy chæ coù theå noùi laø nhieàu, maø khoâng phaûi laø voâ cuøng taän, bôûi vì haõy coøn coù phaïm vi giôùi haïn. Coù Sö khaùc noùi: Khoâng coù söï thaønh töïu veà quaù khöù-vò lai ñaït ñöôïc, vì theá cho neân khoâng coù loãi vì voâ cuøng taän. Hoûi: Phaàn sau cuûa Uaån naøy noùi neân hieåu theá naøo? Ñaùp: Phaàn sau cuûa Uaån naøy noùi veà phaùp ñaõ ñaït ñöôïc(sôû ñaéc), khoâng phaûi laø coù theå ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc(naêng ñaéc ñaéc), ñieàu aáy coù loãi gì? Noùi nhö vaäy thì phaûi nhö caùch noùi thöù nhaát, bôûi vì ñaït ñöôïc nhö ñaõ ñaït ñöôïc cho neân seõ thaønh töïu. Vaû laïi, bôûi vì ñaït ñöôïc cho neân goïi laø quaû Sa-moân, neáu quaù khöù-vò lai ñaït ñöôïc maø khoâng thaønh töïu, thì caùc quaû Sa-moân phaûi rôøi boû trong saùt-na, ñaït ñöôïc trong saùt-na. Nhöng maø khoâng coù ñieàu naøy. Laïi nöõa, caùc Thaùnh ñaïo coù ba luùc rôøi boû: 1. Luùc lui suït quaû. 2. Luùc ñaït ñöôïc quaû. 3. Luùc luyeän caên. Neáu quaù khöù-vò lai ñaït ñöôïc maø khoâng thaønh töïu, thì Thaùnh ñaïo seõ rôøi boû trong töøng saùt-na töøng saùt-na, chöù khoâng noùi laø ba luùc. Muoán laøm cho khoâng coù sai laàm nhö vaäy, cho neân coù nhöõng söï ñaït ñöôïc thaønh töïu ôû quaù khöù-vò lai. Neáu thaønh töïu phaùp ñaõ ñaït ñöôïc thì cuõng thaønh töïu söï ñaït ñöôïc luùc aáy, neáu phaùp ñaõ ñaït ñöôïc rôøi boû thì söï ñaït ñöôïc luùc aáy cuõng rôøi boû, bôûi vì phaùp vaø söï ñaït ñöôïc coù rôøi boû-ñaït ñöôïc gioáng nhau. Nhöng ñaït ñöôïc(ñaéc) goàm coù boán loaïi: 1. ÔÛ tröôùc phaùp aáy. 2. ÔÛ sau phaùp aáy. 3. Cuøng luùc vôùi phaùp aáy. 4. Khoâng phaûi laø tröôùc sau vaø cuøng luùc vôùi phaùp aáy. Neáu phaùp ñaõ ñaït ñöôïc(sôû ñaéc) thì coù saùu loaïi: 1. Coù phaùp ñaõ ñaït ñöôïc chæ coù cuøng luùc ñaït ñöôïc, nhö Dò thuïc sinh… 2. Coù phaùp ñaõ ñaït ñöôïc chæ coù tröôùc luùc ñaït ñöôïc, nhö ba Loaïi trí- Theá tuïc trí…, coù ngöôøi noùi nhöõng loaïi naøy cuõng coù cuøng luùc ñaït ñöôïc. 3. Coù phaùp ñaõ ñaït ñöôïc chæ coù cuøng luùc ñaït ñöôïc vaø sau luùc ñaït ñöôïc, nhö giôùi Bieät giaûi thoaùt…

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 158 132

4. Coù phaùp ñaõ ñaït ñöôïc chæ coù cuøng luùc ñaït ñöôïc vaø tröôùc luùc ñaït ñöôïc, nhö Ñaïo loaïi trí nhaãn…. 5. Coù phaùp ñaõ ñaït ñöôïc coù ñuû tröôùc-sau vaø cuøng luùc ñaït ñöôïc, nhö nhöõng phaùp thieän-nhieãm oâ…. 6. Coù phaùp ñaõ ñaït ñöôïc khoâng coù theå noùi laø coù tröôùc-sau vaø cuøng luùc ñaït ñöôïc, maø coù nhöõng söï ñaït ñöôïc, ñoù laø Traïch dieät-Phi traïch dieät. Nhaát ñònh khoâng coù phaùp

naøo chæ coù ñaït ñöôïc sau phaùp, bôûi vì luùc hieän roõ ôû tröôùc maét thì chaéc chaén ñaït ñöôïc. Taát caû phaùp khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc(phi ñaéc) goàm coù ba loaïi: 1. ÔÛ tröôùc phaùp aáy. 2. ÔÛ sau phaùp aáy. 3. Khoâng phaûi laø tröôùc sau vaø cuøng luùc vôùi phaùp aáy. Nhöõng phaùp voán khoâng ñaït ñöôïc(sôû baát ñaéc) cuõng coù ba loaïi: 1. Coù phaùp voán khoâng ñaït ñöôïc, chæ coù tröôùc noù vaø khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc, ñoù laø phaùp hoaøn toaøn khoâng sinh thuoäc soá höõu tình ôû vò lai, vaø taâm trong saùt-na cuoái cuøng tieán vaøo Nieát-baøn Voâ dö.... 2. Coù phaùp voán khoâng ñaït ñöôïc, bao goàm coù tröôùc noù-sau noù vaø khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc, ñoù laø nhöõng phaùp khaùc tuøy theo thích hôïp thuoäc veà soá höõu tình. 3. Coù phaùp voán khoâng ñaït ñöôïc, khoâng coù tröôùc noù-sau noù vaø cuøng luùc khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc, maø coù luùc khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc, ñoù laø Traïch dieät-Phi traïch dieät. Nhaát ñònh khoâng coù phaùp naøo khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc maø coù theå ñi cuøng vôùi phaùp, bôûi vì luùc phaùp hieän roõ ôû tröôùc maét, thì phaùp ñaõ ñaït ñöôïc chaéc chaén coù ñaït ñöôïc. Khoâng phaûi laø ñaõ ñaït ñöôïc, bôûi vì khoâng coù phaùp ñaït ñöôïc-khoâng coù phaùp khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc. Cuõng khoâng coù phaùp chæ coù sau noù vaø khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc, bôûi vì khoâng phaûi laø töø voâ thæ ñeán nay luoân luoân thaønh töïu, cho neân phaùp aáy chöa rôøi boû thì nhaát ñònh khôûi leân taát caû chuûng loaïi cuûa noù. Nhöng taùnh cuûa caùc phaùp khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc, bôûi vì yeáu keùm cho neân chæ thaønh töïu hieän taïi, moãi moät saùt-na ñaït ñöôïc roài laäp töùc rôøi boû. Ñoái vôùi phaàn vò chöa ñaït ñöôïc phaùp aáy vaø ñaõ rôøi boû, luoân luoân coù phaùp khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc naøy, caàn phaûi bieát! Kieán ñaïo ñaõ khôûi leân ñaït ñöôïc coù möôøi laêm loaïi, töùc laø luùc möôøi laêm taâm cuøng khôûi leân nhöõng ñaït ñöôïc. Phaàn vò Dieät cuûa Kieán ñaïo vaø nhöõng ñaït ñöôïc do chính mình ñaõ khôûi leân cuøng luùc dieät ñi, nhö luùc maët trôøi laën vaø nhöõng aùnh saùng do chính mình ñaõ phaùt ra cuøng luùc laën ñi. Nhöng Khoå phaùp trí nhaãn coù möôøi laêm ñaït ñöôïc, Khoå phaùp trí coù möôøi



boán ñaït ñöôïc, cho ñeán Ñaïo loaïi trí nhaãn chæ coù moät ñaït ñöôïc. Hoûi: Kieán ñaïo ñaït ñöôïc laø chæ coù baáy nhieâu, hay laø coøn coù loaïi khaùc? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Chæ coù baáy nhieâu. Coù ngöôøi noùi: Coøn coù loaïi khaùc. Ñôøi vò lai khoâng sinh ra nhöõng ñaït ñöôïc maø khoâng coù theå noùi. Ñieàu naøy khoâng hôïp lyù, thaø raèng neân noùi laø khoâng coù, chöù khoâng neân noùi laø coù maø khoâng theå noùi. Noùi nhö vaäy thì coøn coù loaïi khaùc ñaït ñöôïc ôû vò lai. Khoå phaùp trí nhaãn caâu sinh ñaït ñöôïc moät phaùp, laø Nhaãn ñaït ñöôïc höôùng veà nhau ñeàu khoâng coù nghóa cuûa nhaân. Khoå phaùp trí caâu sinh ñaït ñöôïc ba phaùp, ñoù laø hai Ñaïo ñaït ñöôïc, moät Ly heä ñaït ñöôïc. Hai Ñaïo ñaït ñöôïc, ñoù laø Khoå phaùp trí nhaãn ñaït ñöôïc, Khoå phaùp trí ñaït ñöôïc. Moät Ly heä ñaït ñöôïc, ñoù laø möôøi raøng buoäc (heä) do kieán Khoå maø ñoaïn cuûa coõi Duïc ñaït ñöôïc dieät ñi, möôøi lìa raøng buoäc(ly heä) ñaït ñöôïc khôûi leân. Khoå phaùp trí vaø ba phaùp ñaït ñöôïc aáy khoâng laøm nhaân cho nhau, Khoå phaùp trí nhaãn vaø ba ñaït ñöôïc aáy ñeàu coù nghóa cuûa nhaân. Khoå loaïi trí nhaãn caâu sinh ñaït ñöôïc boán phaùp, ñoù laø

ba Ñaïo ñaït ñöôïc, moät Ly heä ñaït ñöôïc. Khoå loaïi trí nhaãn vaø boán phaùp ñaït ñöôïc aáy khoâng laøm nhaân cho nhau; Khoå phaùp trí nhaãn laøm nhaân cho boán ñaït ñöôïc; Khoå phaùp trí laøm nhaân cho ba ñaït ñöôïc, tröø ra Khoå phaùp trí nhaãn ñaït ñöôïc, bôûi vì phaùp thieän gia haïnh maïnh meõ khoâng phaûi laø nhaân yeáu keùm, phaùp höõu vi ñaït ñöôïc tuøy theo phaùp maïnh-yeáu. Khoå loaïi trí caâu sinh ñaït ñöôïc saùu phaùp, ñoù laø boán Ñaïo ñaït ñöôïc, hai Ly heä ñaït ñöôïc. Khoå loaïi trí vaø saùu phaùp ñaït ñöôïc aáy khoâng laøm nhaân cho nhau; Khoå phaùp trí nhaãn laøm nhaân cho saùu ñaït ñöôïc; Khoå phaùp trí laøm nhaân cho naêm ñaït ñöôïc, tröø ra Khoå phaùp trí nhaãn ñaït ñöôïc, bôûi vì phaùp aáy yeáu keùm; Khoå loaïi trí nhaãn laøm nhaân cho ba ñaït ñöôïc, tröø ra ba ñaït ñöôïc tröôùc, bôûi vì phaùp aáy yeáu keùm. Hoûi: Khoâng laøm nhaân cho hai Ñaïo ñaït ñöôïc tröôùc, ñieàu naøy coù theå nhö vaäy, bôûi vì phaùp ñaõ ñaït ñöôïc aáy yeáu keùm; khoâng laøm nhaân cho Ly heä ñaït ñöôïc tröôùc, taïi sao coù theå nhö vaäy, bôûi vì phaùp ñaõ ñaït ñöôïc aáy laø maïnh nhaát? Ñaùp: Bôûi vì phaùp höõu vi ñaït ñöôïc tuøy theo phaùp ñaõ ñaït ñöôïc maïnh- yeáu, do phaùp aáy daãn daét; phaùp voâ vi ñaït ñöôïc tuøy theo ñaïo maïnh-yeáu, do ñaïo aáy daãn daét, bôûi vì ñaïo aáy yeáu keùm cho neân phaùp ñaït ñöôïc aáy khoâng phaûi laø nhaân.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 158 134

Nhö vaäy cho ñeán Ñaïo loaïi trí nhaãn caâu sinh ñaït ñöôïc hai möôi hai phaùp, ñoù laø möôøi laêm Ñaïo ñaït ñöôïc, baûy Ly heä ñaït ñöôïc. Ñaïo loaïi trí nhaãn vaø nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy khoâng laøm nhaân cho nhau; Khoå phaùp trí nhaãn ñeàu laøm nhaân cho hai möôi hai ñaït ñöôïc; Khoå phaùp trí laøm nhaân cho hai möôi moát ñaït ñöôïc, tröø ra Khoå phaùp trí nhaãn ñaït ñöôïc. Cho ñeán Ñaïo phaùp trí chæ laøm nhaân cho ba ñaït ñöôïc, ñoù laø hai Ñaïo ñaït ñöôïc, moät Ly heä ñaït ñöôïc. Khoâng phaûi laø nhaân cuûa möôøi chín ñaït ñöôïc tröôùc, bôûi vì phaùp aáy yeáu keùm. Vì vaäy cho neân noùi coù theå coù phaùp voâ laäu sinh tröôùc, khoâng phaûi laø nhaân cuûa phaùp voâ laäu sinh sau chaêng? Traû lôøi laø coù, ñoù laø maïnh ñoái vôùi yeáu. Hoûi: Luùc Khoå phaùp trí nhaãn hieän roõ ôû tröôùc maét, tu voâ löôïng Khoå phaùp trí nhaãn ôû vò lai, Nhaãn hieän taïi naøy laøm nhaân cho phaùp ñaõ tu, phaùp aáy laø quaû cuûa Nhaãn naøy chaêng? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Nhaãn hieän taïi naøy khoâng phaûi laø nhaân cuûa phaùp ñaõ tu, phaùp aáy khoâng phaûi laø quaû cuûa Nhaãn naøy, bôûi vì phaùp aáy cuoái cuøng khoâng coù moät saùt-na hieän roõ ôû tröôùc maét. Lôøi bình: Neân noùi Nhaãn naøy laøm nhaân cho phaùp aáy, phaùp aáy laø quaû cuûa Nhaãn naøy, bôûi vì thuoäc veà moät söï noái tieáp nhau chöù khoâng phaûi laø Ñaïo yeáu keùm. Hoûi: Nhö vaäy cho ñeán luùc Ñònh Kim cang duï hieän roõ ôû tröôùc maét, tu voâ löôïng Ñònh Kim cang duï ôû vò lai, Ñònh hieän taïi naøy laøm nhaân cho phaùp ñaõ tu, phaùp aáy laø quaû cuûa Ñònh naøy chaêng? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Ñònh hieän taïi naøy khoâng phaûi laø nhaân cuûa phaùp ñaõ tu, phaùp aáy khoâng phaûi laø quaû cuûa Ñònh naøy, bôûi vì phaùp aáy cuoái cuøng khoâng coù moät saùt-na hieän roõ ôû tröôùc maét. Lôøi bình: Neân noùi Ñònh naøy laøm nhaân cho phaùp aáy, phaùp aáy laø quaû cuûa Ñònh naøy, bôûi vì thuoäc veà moät söï noái tieáp nhau chöù khoâng phaûi laø Ñaïo yeáu

keùm. Khoå phaùp trí nhaãn ñaõ sinh, laøm nhaân cho Khoå phaùp trí nhaãn khoâng sinh, cuõng laøm nhaân cho taát caû caùc ñaïo thuoäc Hoïc-Voâ hoïc nhö Khoå phaùp trí... Khoå phaùp trí ñaõ sinh, laøm nhaân cho Khoå phaùp trí khoâng sinh, cuõng laøm nhaân cho taát caû caùc ñaïo thuoäc Hoïc-Voâ hoïc nhö Khoå loaïi trí nhaãn..., khoâng laøm nhaân cho Khoå phaùp trí nhaãn. Nhö vaäy cho ñeán Taän trí ñaõ sinh, laøm nhaân cho Taän trí chöa sinh, cuõng laøm nhaân cho taát caû caùc ñaïo Voâ hoïc veà sau ñaõ sinh-chöa sinh, khoâng laøm nhaân cho taát caû caùc ñaïo thuoäc Hoïc. Vì vaäy cho neân noùi.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 158 135

Hoûi: Coù theå coù phaùp voâ laäu ñaõ sinh, khoâng phaûi laø nhaân cuûa phaùp voâ laäu chöa sinh chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø Khoå phaùp trí ñaõ sinh, khoâng phaûi laø nhaân cuûa Khoå phaùp trí nhaãn chöa sinh; cho ñeán Taän trí ñaõ sinh, khoâng phaûi laø nhaân cuûa Ñònh Kim cang duï chöa sinh, bôûi vì Ñaïo thuø thaéng khoâng laøm nhaân cho Ñaïo yeáu keùm. Khoå-Taäp ñeá laø höõu laäu, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy cuõng laø höõu laäu. Dieät ñeá laø voâ laäu, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy hoaëc laø höõu laäu, hoaëc laø voâ laäu. Ñaïo ñeá laø voâ laäu, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy cuõng laø voâ laäu. Laïi nöõa, Khoå-Taäp ñeá laø thieän-baát thieän-voâ kyù, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy cuõng nhö vaäy. Dieät ñeá-Ñaïo ñeá laø thieän, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy cuõng laø thieän. Laïi nöõa, Khoå-Taäp ñeá laø heä thuoäc ba coõi, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy cuõng nhö vaäy. Dieät ñeá laø laø khoâng heä thuoäc, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy hoaëc laø heä thuoäc coõi Saéc, hoaëc laø heä thuoäc coõi Voâ saéc, hoaëc laø khoâng heä thuoäc. Ñaïo ñeá laø khoâng heä thuoäc, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy cuõng khoâng heä thuoäc. Laïi nöõa, Khoå-Taäp ñeá laø Phi hoïc phi voâ hoïc, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy cuõng nhö vaäy. Dieät ñeá laø Phi hoïc phi voâ hoïc, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy hoaëc laø Hoïc, hoaëc laø Voâ hoïc, hoaëc laø Phi hoïc phi voâ hoïc. Ñaïo ñeá laø Hoïc-Voâ hoïc, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, Khoå-Taäp ñeá laø do Kieán maø ñoaïn, do Tu maø ñoaïn, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy cuõng nhö vaäy. Dieät ñeá laø khoâng ñoaïn, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy hoaëc laø do Tu maø ñoaïn, hoaëc laø khoâng ñoaïn. Ñaïo ñeá laø khoâng ñoaïn, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy cuõng khoâng ñoaïn. Laïi nöõa, Khoå-Taäp ñeá laø nhieãm oâ vaø khoâng nhieãm oâ, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy cuõng nhö vaäy. Dieät ñeá-Ñaïo ñeá laø khoâng nhieãm oâ, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, Khoå-Taäp ñeá laø coù dò thuïc vaø khoâng coù dò thuïc, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy cuõng nhö vaäy. Dieät ñeá laø khoâng coù dò thuïc, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy hoaëc laø coù dò thuïc, hoaëc laø khoâng coù dò thuïc. Ñaïo ñeá laø khoâng coù dò thuïc, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, Khoå-Taäp ñeá laø thuoäc veà Khoå-Taäp ñeá, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy cuõng nhö vaäy. Dieät ñeá laø thuoäc veà Dieät ñeá, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy laø thuoäc veà ba ñeá Khoå-Taäp-Ñaïo. Ñaïo ñeá laø thuoäc veà Ñaïo ñeá, nhöõng phaùp ñaït ñöôïc aáy cuõng nhö vaäy. Boán Ñeá ñaõ ñaït ñöôïc vaø coù theå ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc, coù nhöõng phaàn gioáng nhau vaø khaùc nhau nhö vaäy...

Hoûi: Phaùp heä thuoäc cuûa ñòa naøo, coù maáy loaïi lìa heä thuoäc(ly heä ñaéc) ñaït ñöôïc? Ñaùp: Coõi Duïc cho ñeán Voâ sôû höõu xöù, phaùp do Kieán-Tu maø ñoaïn ñeàu coù ba loaïi lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc, ñoù laø Hoïc-Voâ hoïc vaø Phi hoïc phi voâ hoïc. Phi töôûng phi phi töôûng xöù thì phaùp do Kieán maø ñoaïn, vaø phaùp do Tu maø ñoaïn thuoäc taùm phaåm tröôùc, ñeàu coù hai loaïi lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc, ñoù laø Hoïc vaø Voâ hoïc; phaùp do Tu maø ñoaïn thuoäc phaåm thöù chín cuûa coõi aáy, chæ coù moät loaïi lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc, ñoù laø Voâ hoïc, bôûi vì taâm ban ñaàu cuûa Voâ hoïc môùi baét ñaàu khôûi leân. Hoûi: Phaùp heä thuoäc cuûa ñòa naøo, coù maáy ñòa ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu? Ñaùp: Hoaëc coù ngöôøi noùi: Caùc phaùp ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc tuøy theo söï ñoái trò veà Ñoaïn. Ngöôøi aáy ñöa ra caùch noùi naøy: Phaùp do Kieán-Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu, thuoäc veà Ñònh Vò chí; phaùp do Kieán-Tu maø ñoaïn cuûa Tónh löï thöù nhaát, ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu, thuoäc veà ba ñòa; phaùp do Kieán-Tu maø ñoaïn cuûa Tónh löï thöù hai, ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu, thuoäc veà boán ñòa; phaùp do Kieán-Tu maø ñoaïn cuûa Tónh löï thöù ba, ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu, thuoäc veà naêm ñòa; phaùp do Kieán-Tu maø ñoaïn cuûa Tónh löï thöù tö, vaø phaùp do Kieán maø ñoaïn cuûa coõi Voâ saéc, ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu, thuoäc veà saùu ñòa; phaùp do Tu maø ñoaïn cuûa Khoâng voâ bieân xöù, ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu, thuoäc veà baûy ñòa; phaùp do Tu maø ñoaïn cuûa Thöùc voâ bieân xöù, ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu, thuoäc veà taùm ñòa; Voâ sôû höõu xöù vaø Phi töôûng phi phi töôûng xöù, ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu, thuoäc veà chín ñòa. Laïi coù ngöôøi noùi: Caùc phaùp ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc tuøy theo söï ñoái trò veà Hoaïi. Ngöôøi aáy ñöa ra caùch noùi naøy: Phaùp do Kieán-Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc-Saéc, ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu ñeàu thuoäc veà saùu ñòa; phaùp do Kieán-Tu maø ñoaïn cuûa Khoâng voâ bieân xöù, ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu, thuoäc veà baûy ñòa; phaùp do Kieán-Tu maø ñoaïn cuûa Thöùc voâ bieân xöù, ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu, thuoäc veà taùm ñòa; phaùp do Kieán-Tu cuûa Voâ sôû höõu xöù vaø Phi töôûng phi phi töôûng xöù, ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu, thuoäc veà chín ñòa. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Neáu ñòa coù Ñaïo thuoäc phaåm Phaùp trí, thì ñòa aáy coù phaùp do Kieán-Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu. Neáu ñòa coù Ñaïo thuoäc phaåm Loaïi trí, thì ñòa aáy coù phaùp do Kieán-Tu maø ñoaïn cuûa coõi Saéc-Voâ saéc, ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu. Ngöôøi aáy ñöa ra caùch noùi naøy: Phaùp do Kieán-Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu, thuoäc veà saùu ñòa; phaùp do Kieán-Tu maø



ñoaïn cuûa coõi Saéc-Voâ saéc, ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu, thuoäc veà chín ñòa. Lôøi bình: Trong naøy, caùch noùi thöù nhaát laø hôïp lyù, bôûi vì caùc phaùp ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc caàn phaûi do löïc ñoái trò veà Ñoaïn maø daãn daét khôûi leân. Hoûi: Neáu duøng Dieät-Ñaïo phaùp trí, luùc lìa nhieãm do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Saéc-Voâ saéc, thì phaùp do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Saéc-Voâ saéc aáy, ñaït ñöôïc lìa

heä thuoäc voâ laäu, laø thuoäc veà phaåm Phaùp trí, hay laø thuoäc veà phaåm Loaïi trí? Neáu thuoäc veà phaåm Phaùp trí thì ñieàu naøy khoâng hôïp lyù, bôûi vì phaùp aáy vaø Ñoaïn do Loaïi trí maø nhaän bieát. Neáu thuoäc veà phaåm Loaïi trí thì cuõng khoâng hôïp lyù, bôûi vì Ñoaïn aáy vaø ñaït ñöôïc do Phaùp trí maø chöùng ñöôïc. Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc aáy, thuoäc veà phaåm Loaïi trí. Hoûi: Leõ naøo khoâng phaûi Ñoaïn aáy vaø ñaït ñöôïc do Phaùp trí maø chöùng ñöôïc hay sao? Ñaùp: Tuy laø do Phaùp trí ñaõ chöùng maø thuoäc veà Loaïi trí, bôûi vì do Loaïi trí nhaän bieát. Coù Sö khaùc noùi: Ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu aáy, thuoäc veà phaåm Phaùp trí. Hoûi: Leõ naøo khoâng phaûi phaùp aáy vaø Ñoaïn do Loaïi trí maø nhaän bieát hay sao? Ñaùp: Tuy laø do Loaïi trí nhaän bieát maø thuoäc veà Phaùp trí, bôûi vì Phaùp trí ñaõ chöùng ñöôïc. Lôøi bình: Trong naøy, caùch noùi thöù nhaát laø hôïp lyù, bôûi vì phaåm Loaïi trí laø phaùp ñoái trò quyeát ñònh khoâng gioáng nhau vôùi phaùp aáy. Hoûi: Luùc Thaùnh giaû duøng ñaïo theá tuïc lìa nhieãm cuûa caùc ñòa, laø Ñaïo ñaõ töøng ñaït ñöôïc, hay laø Ñaïo chöa töøng ñaït ñöôïc? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Laø Ñaïo ñaõ töøng ñaït ñöôïc, bôûi vì Ñaïo naøy töø voâ thæ ñeán nay, luyeän taäp xuyeân suoát ñaõ töøng ñaït ñöôïc, cho neân nay hieän roõ tröôùc maét. Ngöôøi aáy ñöa ra caùch noùi naøy: Luùc Thaùnh giaû duøng ñaïo theá tuïc, lìa nhieãm thuoäc phaåm Thöôïng Thöôïng do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, ñoái vôùi phaùp thuoäc phaåm Thöôïng Thöôïng do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, ñaït ñöôïc hai loaïi lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc: 1. Theá tuïc ñaït ñöôïc. 2. Voâ laäu ñaït ñöôïc. Theá tuïc ñaït ñöôïc laø chuûng loaïi cuûa Ñaïo ñaõ töøng ñaït ñöôïc, voâ laäu ñaït ñöôïc laø chuûng loaïi cuûa Thaùnh ñaïo. Bôûi vì luùc ñaïo theá tuïc hieän roõ ôû tröôùc maét, cuõng tu ñaïo voâ laäu thuoäc vò lai. Ñoái vôùi



phaùp thuoäc phaåm Thöôïng Thöôïng do Kieán maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, ñaït ñöôïc moät loaïi lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc, ñoù laø theá tuïc ñaït ñöôïc, laø chuûng loaïi cuûa Ñaïo ñaõ töøng ñaït ñöôïc; khoâng ñaït ñöôïc voâ laäu ñaït ñöôïc, bôûi vì tröôùc ñaây ñaõ ñaït ñöôïc. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao Ñaïo ñoái trò gioáng nhau, chuyeån thaønh ñoái trò khoâng gioáng nhau? Ñoù laø Ñaïo ñaõ töøng ñaït ñöôïc naøy, luùc tröôùc duøng toaøn boä caùc phaùp do Kieán-Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc laøm chín phaåm ñeå ñoaïn, baây giôø Ñaïo naøy chæ ñoaïn phaùp do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc. Ñaùp: Ñaïo naøy coøn goïi laø Ñaïo ñoái trò gioáng nhau, bôûi vì Ñaïo naøy luoân luoân coù löïc cuûa Ñoaïn ñi cuøng. Bôûi vì phaùp do Kieán maø ñoaïn naøy tröôùc ñaây ñaõ ñoaïn, nay khoâng coù gì ñaùng ñoaïn chöù khoâng phaûi laø khoâng coù theå ñoaïn, cho neân luoân luoân goïi laø Ñaïo ñoái trò gioáng nhau. Nhö lìa phaåm Thöôïng Thöôïng, cho ñeán lìa phaåm Haï Haï cuõng nhö vaäy. Nhö lìa do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, cho ñeán lìa do Tu maø ñoaïn cuûa Voâ sôû höõu xöù cuõng nhö vaäy. Coù Sö khaùc noùi: Laø Ñaïo chöa töøng ñaït ñöôïc, bôûi vì Ñaïo naøy töø voâ thæ ñeán nay, chöa tu taäp-chöa ñaït ñöôïc, chæ do baäc Thaùnh maø khôûi leân. Vò aáy ñöa ra caùch noùi naøy: Luùc Thaùnh giaû duøng ñaïo theá tuïc lìa nhieãm thuoäc phaåm Thöôïng Thöôïng do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, ñoái vôùi phaùp thuoäc phaåm Thöôïng Thöôïng do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, ñaït ñöôïc hai loaïi lìa heä

thuoäc ñaït ñöôïc: 1. Theá tuïc ñaït ñöôïc. 2. Voâ laäu ñaït ñöôïc. Theá tuïc ñaït ñöôïc laø chuûng loaïi cuûa ñaïo chöa töøng ñaït ñöôïc, voâ laäu ñaït ñöôïc laø chuûng loaïi cuûa Thaùnh ñaïo. Bôûi vì luùc ñaïo theá tuïc hieän roõ ôû tröôùc maét, cuõng tu ñaïo voâ laäu thuoäc vò lai. Ñoái vôùi phaùp thuoäc phaåm Thöôïng Thöôïng do Kieán maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, khoâng ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc. Khoâng ñaït ñöôïc theá tuïc ñaït ñöôïc, bôûi vì Ñaïo chöa töøng ñaït ñöôïc khoâng phaûi laø ñoái trò cuûa noù. Khoâng ñaït ñöôïc voâ laäu ñaït ñöôïc, bôûi vì tröôùc ñoù ñaõ ñaït ñöôïc. Nhö lìa phaåm Thöôïng Thöôïng, cho ñeán lìa phaåm Haï Haï cuõng nhö vaäy. Nhö lìa taùm phaåm do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, lìa taùm phaåm do Tu maø ñoaïn cuûa Tónh löï thöù nhaát, cho ñeán lìa taùm phaåm do Tu maø ñoaïn cuûa Voâ sôû höõu xöù cuõng nhö vaäy. Luùc ñaïo giaûi thoaùt lìa nhieãm thuoäc phaåm thöù chín do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, vò lai tu hai ñaïo theá tuïc ñaõ töøng ñaït ñöôïc-chöa töøng ñaït ñöôïc, luùc baáy giôø ñoái vôùi phaùp do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, ñaït ñöôïc ba loaïi lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc:

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 158 139

1. Ñaït ñöôïc theá tuïc ñaõ töøng ñaït ñöôïc, ñoù laø chuûng loaïi cuûa Ñaïo ñaõ töøng ñaït ñöôïc. 2. Ñaït ñöôïc theá tuïc chöa töøng ñaït ñöôïc, ñoù laø chuûng loaïi cuûa Ñaïo chöa töøng ñaït ñöôïc. 3. Voâ laäu ñaït ñöôïc, ñoù laø chuûng loaïi cuûa Thaùnh ñaïo. Ñoái vôùi phaùp do Kieán maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, ñaït ñöôïc hai loaïi lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc, tröø ra ñaït ñöôïc theá tuïc chöa töøng ñaït ñöôïc. Hoûi: Vì sao bieát luùc ñaïo giaûi thoaùt thöù chín, coù theå tu hai ñaïo theá tuïc ñaõ töøng ñaït ñöôïc-chöa töøng ñaït ñöôïc thuoäc vò lai? Ñaùp: Bôûi vì noùi neáu thaønh töïu Tha taâm trí hieän taïi, thì luùc aáy nhaát ñònh thaønh töïu Tha taâm trí quaù khöù. Hoûi: Vì sao luùc lìa nhieãm thuoäc taùm phaåm tröôùc, tu Ñaïo chöa töøng ñaït ñöôïc, luùc ñaïo giaûi thoaùt lìa nhieãm thuoäc phaåm thöù chín, thì tu Ñaïo ñaõ töøng ñaït ñöôïc vaø chöa töøng ñaït ñöôïc? Ñaùp: Ñaïo lìa nhieãm coù khaùc, ñòa ñaït ñöôïc cuõng coù khaùc, nghóa laø Ñaïo lìa nhieãm chæ coù chöa töøng ñaït ñöôïc, vò lai ñaõ tu cuõng chöa töøng ñaït ñöôïc. Neáu luùc ñòa ñaït ñöôïc thì Ñaïo lìa nhieãm hieän taïi tuy chöa töøng ñaït ñöôïc maø ñaït ñöôïc ñòa Caên baûn, cho neân bao goàm tu Ñaïo ñaõ töøng ñaït ñöôïc vaø chöa töøng ñaït ñöôïc thuoäc vò lai. Nhö lìa phaåm thöù chín do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, cho ñeán lìa phaåm thöù chín do Tu maø ñoaïn cuûa Voâ sôû höõu xöù cuõng nhö vaäy. Lôøi bình: Neân ñöa ra caùch noùi naøy: Luùc Thaùnh giaû duøng ñaïo theá tuïc lìa nhieãm cuûa caùc ñòa, neân noùi laø Ñaïo chöa töøng ñaït ñöôïc, bôûi vì xöa kia ñaït ñöôïc thuoäc vò lai chæ laø do baäc Thaùnh maø khôûi leân. Nhöng ñoái vôùi vò lai thì bao goàm tu Ñaïo ñaõ töøng ñaït ñöôïc vaø chöa töøng ñaït ñöôïc, bôûi vì cuøng chung phaùp ñoái trò. Neân ñöa ra caùch noùi naøy: Thaùnh giaû duøng ñaïo theá tuïc, luùc lìa nhieãm thuoäc phaåm Thöôïng Thöôïng do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, ñoái vôùi phaùp thuoäc phaåm Thöôïng Thöôïng do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, ñaït ñöôïc ba loaïi lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc: 1. Ñaït ñöôïc theá tuïc ñaõ töøng ñaït ñöôïc, ñoù laø chuûng loaïi cuûa Ñaïo ñaõ töøng ñaït ñöôïc. 2. Ñaït ñöôïc theá tuïc chöa töøng ñaït ñöôïc, ñoù laø chuûng loaïi cuûa Ñaïo chöa töøng ñaït ñöôïc. 3. Voâ laäu ñaït ñöôïc, ñoù laø chuûng loaïi cuûa Thaùnh ñaïo. Ñoái vôùi phaùp thuoäc

phaåm Thöôïng Thöôïng do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, ñaït ñöôïc moät loaïi lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc, ñoù laø chuûng loaïi cuûa ñaïo theá tuïc ñaõ töøng ñaït ñöôïc. Khoâng ñaït ñöôïc söï ñaït ñöôïc chöa töøng ñaït ñöôïc, bôûi vì Ñaïo chöa



töøng ñaït ñöôïc khoâng phaûi laø ñoái trò cuûa noù. Khoâng ñaït ñöôïc voâ laäu ñaït ñöôïc, bôûi vì tröôùc ñoù ñaõ ñaït ñöôïc. Nhö lìa phaåm Thöôïng Thöôïng, cho ñeán lìa phaåm Haï Haï cuõng nhö vaäy. Nhö lìa do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, cho ñeán lìa do Tu maø ñoaïn cuûa Voâ sôû höõu xöù cuõng nhö vaäy. Vì vaäy cho neân noùi. Hoûi: Coù theå coù khoâng lui suït, khoâng ñaït ñöôïc quaû, khoâng chuyeån caên, khoâng phaûi laø Kieán ñaïo hieän roõ ôû tröôùc maét, cuõng khoâng phaûi laø loaøi dò sinh, maø ñoái vôùi phaùp do Kieán maø ñoaïn ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø tröôùc ñaõ noùi, chæ tröø ra luùc lìa nhieãm thuoäc phaåm thöù saùu-thöù chín cuûa coõi Duïc. Döïa vaøo nghóa ñaõ noùi, cho neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy. Hoûi: Coù theå coù lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc, ñaït ñöôïc maø khoâng rôøi boû, rôøi boû maø khoâng ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc, ñaït ñöôïc maø khoâng rôøi boû, ñoù laø luùc caùc dò sinh lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, cho ñeán lìa nhieãm cuûa Voâ sôû höõu xöù, vaø luùc caùc Thaùnh giaû khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc quaû lìa nhieãm. 2. Coù luùc lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc, rôøi boû maø khoâng ñaït ñöôïc, ñoù laø luùc caùc dò sinh lui suït töø lìa nhieãm cuûa coõi Duïc cho ñeán lìa nhieãm cuûa Voâ sôû höõu xöù, vaø luùc caùc Thaùnh giaû lui suït maø khoâng phaûi laø maát quaû, nhö luùc töø coõi Duïc cheát ñi sinh ñeán Tónh löï thöù hai trôû leân, luùc töø Tónh löï thöù nhaát cheát ñi sinh ñeán Tónh löï thöù hai trôû leân, cho ñeán luùc töø Voâ sôû höõu xöù cheát ñi sinh ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù, luùc töø caùc ñòa cuûa coõi Saéc-Voâ saéc cheát ñi sinh vaøo coõi Duïc. 3. Coù luùc lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc, cuõng ñaït ñöôïc-cuõng rôøi boû, ñoù laø luùc tieán tôùi ñaït ñöôïc boán quaû Sa-moân, luùc Tín thaéng giaûi luyeän caên thaønh Kieán chí, luùc A-la-haùn thuoäc chuûng taùnh Thoái phaùp… luyeän caên thaønh Tö phaùp…, luùc töø lìa nhieãm hoaëc laø chuûng taùnh maø lui suït ba hay boán quaû Sa-moân, hoaëc laø luùc ôû coõi Saéc-Voâ saéc töø ñòa treân cheát ñi sinh xuoáng ñòa döôùi. 4. Coù luùc lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc, khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc-khoâng phaûi laø rôøi boû, ñoù laø tröø ra nhöõng töôùng tröôùc. Hoûi: Neáu tröôùc lìa nhieãm thuoäc naêm phaåm cuûa coõi Duïc, sau tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, thì luùc Khoå phaùp trí sinh khôûi, ñoái vôùi phaùp thuoäc naêm phaåm do kieán Khoå maø ñoaïn tröôùc ñaây ñaõ ñoaïn, vaø phaùp thuoäc boán phaåm do kieán Khoå maø ñoaïn baây giôø ñaõ ñoaïn, ñeàu ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu ñaït ñöôïc; cho ñeán luùc Ñaïo phaùp trí sinh khôûi, ñoái vôùi



phaùp thuoäc naêm phaåm do kieán Ñaïo maø ñoaïn tröôùc ñaây ñaõ ñoaïn, vaø phaùp thuoäc boán phaåm do kieán Ñaïo maø ñoaïn baây giôø ñaõ ñoaïn, ñeàu ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu ñaït ñöôïc. Luùc Ñaïo loaïi trí sinh khôûi, ñoái vôùi phaùp do Kieán maø ñoaïn cuûa ba coõi, ñeàu ñaït ñöôïc lìa heä thuoäc voâ laäu ñaït

ñöôïc, luùc aáy phaùp thuoäc naêm phaåm do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc tröôùc ñaây ñaõ ñoaïn, lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc voâ laäu laø ñaït ñöôïc luùc naøo? Ñaùp: Toân giaû Taêng-giaø-phieät-toâ ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Ñaït ñöôïc ôû luùc Ñaïo loaïi trí sinh khôûi, bôûi vì luùc baáy giôø goïi laø quaû Döï löu, cuõng goïi laø Höôùng thuoäc Nhaát lai.” Vò aáy noùi khoâng ñuùng. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì vaøo luùc baáy giôø ñaït ñöôïc quaû Döï löu, ñoái vôùi Ñaïo cuûa Höôùng thuoäc quaû Nhaát lai, thaäm chí chöa khôûi leân moät saùt-na hieän roõ tröôùc maét, laøm sao coù theå noùi laø Höôùng thuoäc Nhaát lai? Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Ñaït ñöôïc ôû luùc khôûi leân ñaïo gia haïnh cuûa quaû Nhaát lai, bôûi vì ñaïo naøy do Höôùng thuoäc Nhaát lai thaâu nhieáp. Coù Sö khaùc noùi: Ñaït ñöôïc ôû luùc ñaït ñöôïc quaû Nhaát lai, bôûi vì luùc truù trong ñaïo voâ giaùn thöù saùu, coù theå daãn daét phaùp do Kieán maø ñoaïn cuûa ba coõi, vaø phaùp thuoäc saùu phaåm tröôùc do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc voâ laäu, khieán cho khôûi leân ñaït ñöôïc quaû Nhaát lai. Noùi nhö vaäy thì töø quaû Döï löu quyeát ñònh khôûi leân ñaïo thaéng tieán, ñaït ñöôïc vaøo luùc ñaïo aáy hieän roõ tröôùc maét, bôûi vì luùc töø quaû döôùi khôûi leân ñaïo thaéng tieán höôùng ñeán quaû treân, chaéc chaén tu ñaïo ñoái trò caùc kieát ôû phaàn vò treân ñaõ ñoaïn tröôùc ñoù. Hoûi: Coù theå coù trong moät saùt-na ñoái vôùi lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc voâ laäu, coù Thaân taùc chöùng maø Tueä khoâng nhaän thaáy, coù Tueä nhaän thaáy maø Thaân khoâng taùc chöùng, cho ñeán laøm thaønh boán caâu phaân bieät chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø luùc Ñaïo loaïi trí nhaãn dieät ñi, Ñaïo loaïi trí sinh ra. Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc voâ laäu, Thaân taùc chöùng maø Tueä khoâng nhaän thaáy, ñoù laø phaùp do Kieán maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc voâ laäu. 2. Coù luùc lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc voâ laäu, Tueä nhaän thaáy maø Thaân khoâng taùc chöùng, ñoù laø phaùp do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Saéc-Voâ saéc, lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc voâ laäu. 3. Coù luùc lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc voâ laäu, Thaân taùc chöùng maø Tueä cuõng nhaän thaáy, ñoù laø phaùp do Kieán maø ñoaïn cuûa coõi Saéc-Voâ saéc, lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc voâ laäu.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 158 142

4. Coù luùc lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc voâ laäu, Thaân khoâng taùc chöùng maø Tueä cuõng khoâng nhaän thaáy, ñoù laø phaùp do Tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc voâ laäu. Hoûi: Coù theå coù trong moät saùt-na ñoái vôùi naêm caên nhö Tín..., ñaït ñöôïc maø khoâng rôøi boû, rôøi boû maø khoâng ñaït ñöôïc, cho ñeán laøm thaønh boán caâu phaân bieät chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø luùc Thaùnh giaû lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, truù trong ñaïo voâ giaùn cuoái cuøng. Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Ñaït ñöôïc maø khoâng rôøi boû, ñoù laø naêm caên nhö Tín... do ñaïo theá tuïc cuûa ba ñòa vaø ñaïo voâ laäu cuûa hai ñòa thaâu nhieáp. 2. Rôøi boû maø khoâng ñaït ñöôïc, ñoù laø naêm caên nhö Tín... caâu sinh thuoäc Öu caên-AÙc taùc cuûa coõi Duïc. 3. Cuõng ñaït ñöôïc maø cuõng rôøi boû, ñoù laø naêm caên nhö Tín... do ñaïo voâ laäu cuûa ñòa Vò chí thaâu nhieáp, rôøi boû thì do ñaïo voâ giaùn thaâu nhieáp, ñaït ñöôïc thì do ñaïo giaûi thoaùt thaâu nhieáp. 4. Khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc cuõng khoâng phaûi laø rôøi boû, ñoù laø töø ra nhöõng töôùng tröôùc.

Hoûi: Neáu phaùp laø quaù khöù thì phaùp aáy ñaït ñöôïc ôû quaù khöù chaêng? Giaû söû ñaït ñöôïc ôû quaù khöù thì phaùp aáy laø quaù khöù chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù phaùp laø quaù khöù maø phaùp aáy ñaït ñöôïc khoâng phaûi laø quaù khöù, ñoù laø phaùp thuoäc soá höõu tình cuûa quaù khöù, phaùp aáy ñaït ñöôïc ôû vò lai-hieän taïi. 2. Coù phaùp ñaït ñöôïc ôû quaù khöù maø phaùp aáy khoâng phaûi laø quaù khöù, ñoù laø quaù khöù ñaït ñöôïc phaùp thuoäc soá höõu tình ñaït ñöôïc ôû vò lai-hieän taïi, vaø Traïch dieät-Phi traïch dieät. 3. Coù phaùp laø quaù khöù maø phaùp aáy ñaït ñöôïc cuõng laø quaù khöù, ñoù laø phaùp thuoäc soá höõu tình cuûa quaù khöù, phaùp aáy ñaït ñöôïc ôû quaù khöù. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø quaù khöù maø phaùp aáy ñaït ñöôïc cuõng khoâng phaûi laø quaù khöù, ñoù laø vò lai-hieän taïi ñaït ñöôïc phaùp thuoäc soá höõu tình ñaït ñöôïc ôû vò lai-hieän taïi, vaø Traïch dieät-Phi traïch dieät. Nhö quaù khöù laøm thaønh boán caâu phaân bieät, vò lai-hieän taïi ñeàu laøm thaønh boán caâu phaân bieät, nhö lyù caàn phaûi bieát. Hoûi: Neáu phaùp ôû quaù khöù thì phaùp aáy coù ñaït ñöôïc ôû quaù khöù chaêng? Giaû söû phaùp coù ñaït ñöôïc ôû quaù khöù thì phaùp aáy ôû quaù khöù chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù phaùp ôû quaù khöù maø phaùp aáy khoâng coù ñaït ñöôïc ôû quaù khöù, ñoù laø phaùp thuoäc soá phi höõu tình cuûa quaù khöù.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 158 143

2. Coù phaùp coù ñaït ñöôïc ôû quaù khöù maø phaùp aáy khoâng ôû quaù khöù, ñoù laø Traïch dieät-Phi traïch dieät, vaø phaùp thuoäc soá höõu tình cuûa vò lai-hieän taïi, coù ñaït ñöôïc ôû quaù khöù. 3. Coù phaùp ôû quaù khöù maø phaùp aáy cuõng coù ñaït ñöôïc ôû quaù khöù, ñoù laø phaùp thuoäc soá höõu tình cuûa quaù khöù. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø ôû quaù khöù maø phaùp aáy cuõng khoâng phaûi laø coù ñaït ñöôïc ôû quaù khöù, ñoù laø phaùp thuoäc soá phi höõu tình cuûa vò lai- hieän taïi, vaø Hö khoâng-Voâ vi, cuøng vôùi phaùp thuoäc soá höõu tình cuûa vò lai-hieän taïi, vaø Traïch dieät-Phi traïch dieät, khoâng coù ñaït ñöôïc ôû quaù khöù. Nhö quaù khöù laøm thaønh boán caâu phaân bieät, vò lai-hieän taïi ñeàu laøm thaønh boán caâu phaân bieät, nhö lyù caàn phaûi bieát. Hoûi: Neáu phaùp khoâng ôû quaù khöù thì phaùp aáy khoâng coù ñaït ñöôïc ôû quaù khöù chaêng? Giaû söû phaùp khoâng coù ñaït ñöôïc ôû quaù khöù thì phaùp aáy khoâng ôû quaù khöù chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: Caâu thöù hai cuûa phaàn tröôùc laøm caâu thöù nhaát ôû phaàn naøy, caâu thöù nhaát cuûa phaàn tröôùc laøm caâu thöù hai ôû phaàn naøy, caâu thöù tö cuûa phaàn tröôùc laøm caâu thöù ba ôû phaàn naøy, caâu thöù ba cuûa phaàn tröôùc laøm caâu thöù tö ôû phaàn naøy. Nhö tröôùc caàn phaûi bieát. Nhö quaù khöù laøm thaønh boán caâu phaân bieät, vò lai-hieän taïi ñeàu laøm thaønh boán caâu phaân bieät, nhö lyù caàn phaûi bieát. Hoûi: Neáu phaùp coù ñaït ñöôïc thì phaùp aáy coù lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc chaêng? Giaû söû phaùp coù lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc thì phaùp aáy coù ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù phaùp coù ñaït ñöôïc maø phaùp aáy khoâng phaûi laø coù lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc, ñoù laø phaùp höõu vi voâ laäu, vaø Traïch dieät-Phi traïch dieät. 2. Coù phaùp coù lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc maø phaùp aáy khoâng phaûi laø coù

ñaït ñöôïc, ñoù laø phaùp thuoäc soá phi höõu tình. 3. Coù phaùp coù ñaït ñöôïc maø phaùp aáy cuõng coù lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc, ñoù laø phaùp thuoäc soá höõu tình höõu laäu. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø coù ñaït ñöôïc maø phaùp aáy cuõng khoâng phaûi laø coù lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc, ñoù laø Hö khoâng-Voâ vi. Hoûi: Neáu phaùp khoâng coù ñaït ñöôïc thì phaùp aáy khoâng coù lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc chaêng? Giaû söû phaùp khoâng coù lìa heä thuoäc ñaït ñöôïc thì phaùp aáy khoâng coù ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: Caâu thöù hai cuûa phaàn tröôùc laøm caâu thöù nhaát ôû phaàn naøy, caâu thöù nhaát cuûa phaàn tröôùc laøm caâu



thöù hai ôû phaàn naøy, caâu thöù tö cuûa phaàn tröôùc laøm caâu thöù ba ôû phaàn naøy, caâu thöù ba cuûa phaàn tröôùc laøm caâu thöù tö ôû phaàn naøy. Nhö tröôùc caàn phaûi bieát. Hoûi: Neáu phaùp neân tu thì phaùp aáy ñaït ñöôïc neân tu chaêng? Giaû söû phaùp ñaït ñöôïc neân tu thì phaùp aáy neân tu chaêng? Ñaùp: Neáu phaùp neân tu thì phaùp aáy ñaït ñöôïc cuõng neân tu. Coù phaùp ñaït ñöôïc neân tu maø phaùp aáy khoâng phaûi laø neân tu, ñoù laø Traïch dieät. Hoûi: Neáu phaùp neân ñoaïn thì phaùp aáy ñaït ñöôïc neân ñoaïn chaêng? Giaû söû phaùp ñaït ñöôïc neân ñoaïn thì phaùp aáy neân ñoaïn chaêng? Ñaùp: Neáu phaùp neân ñoaïn thì phaùp aáy ñaït ñöôïc cuõng neân ñoaïn. coù phaùp ñaït ñöôïc neân ñoaïn maø phaùp aáy maø phaùp aáy khoâng phaûi laø neân ñoaïn, ñoù laø moät phaàn Traïch dieät, vaø Phi traïch dieät. Hoûi: Neáu phaùp neân chaùn boû thì phaùp aáy ñaït ñöôïc neân chaùn boû chaêng? Giaû söû phaùp ñaït ñöôïc neân chaùn boû thì phaùp aáy neân chaùn boû chaêng? Ñaùp: Neáu phaùp neân chaùn boû thì phaùp aáy ñaït ñöôïc cuõng neân chaùn boû. Coù phaùp ñaït ñöôïc neân chaùn boû maø phaùp aáy khoâng phaûi laø neân chaùn boû, ñoù laø moät phaàn Traïch dieät, vaø Phi traïch dieät. Hoûi: Vì sao nhöõng phaùp ñaït ñöôïc tuøy theo phaùp ñaõ ñaït ñöôïc, thaønh taùnh cuûa thieän... maø khoâng thaønh taùnh cuûa saéc...? Ñaùp: Thieän...laø taùnh loaïi cuûa caùc phaùp, taùnh loaïi cuûa caùc phaùp coù theå tuøy theo nhau maø chuyeån, saéc...laø töï Theå cuûa caùc phaùp, töï Theå cuûa caùc phaùp khoâng coù nghóa tuøy theo nhau. Coù ngöôøi noùi: Thieän...laø coïng töôùng coù theå tuøy theo maø chuyeån, saéc... laø töï töôùng khoâng coù nghóa tuøy theo nhau. Hoûi: Vì sao nhöõng phaùp ñaït ñöôïc tuøy theo phaùp ñaõ ñaït ñöôïc nhaát ñònh laø thieän..., chöù khoâng tuøy theo phaùp ñaõ ñaït ñöôïc nhaát ñònh laø quaù khöù? Ñaùp: Bôûi vì caùc phaùp ñaõ ñaït ñöôïc hieän haønh theo ñôøi khoâng nhaát ñònh, cho neân coù theå ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc theo ñôøi cuõng khoâng nhaát ñònh; bôûi vì caùc phaùp ñaõ ñaït ñöôïc nhaát ñònh laø taùnh cuûa thieän..., cho neân coù theå ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc cuõng nhaát ñònh laø taùnh cuûa thieän... Hoûi: Nhöõng phaùp ñaït ñöôïc do maáy Thöùc maø phaân bieät, do maáy Trí maø nhaän bieát, do maáy Tuøy mieân maø tuøy taêng? Ñaùp: Nhöõng phaùp ñaït ñöôïc do moät Thöùc maø phaân bieät, ñoù laø YÙ thöùc, bôûi vì thuoäc veà Phaùp giôùi-Phaùp xöù-Haønh uaån; do taùm Trí maø nhaän bieát, tröø ra Dieät trí-Tha taâm trí, bôûi vì laø höõu vi khoâng töông öng; do Tuøy mieân duyeân höõu laäu thuoäc naêm Boä cuûa ba coõi maø tuøy taêng, bôûi vì ôû trong

söï ñaït ñöôïc khoâng coù tuøy taêng töông öng. Hoûi: Nhöõng phaùp khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc do maáy Thöùc maø phaân bieät, do maáy Trí maø nhaän bieát, do maáy Tuøy mieân maø tuøy taêng? Ñaùp: Nhöõng phaùp khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc do moät Thöùc maø phaân bieät, ñoù laø YÙ thöùc, bôûi vì cuõng thuoäc veà Phaùp giôùi-Phaùp xöù-Haønh uaån; do baûy Trí maø nhaän bieát, tröø ra Dieät trí-Ñaïo trí-Tha taâm trí, bôûi vì laø höõu laäu khoâng töông öng; Tuøy mieân do Tu maø ñoaïn cuûa ba coõi, vaø caùc Tuøy mieân bieán haønh maø tuøy taêng, bôûi vì phaùp khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc chæ do Tu maø ñoaïn. Hoûi: Coù theå coù rôøi boû phaùp ñaït ñöôïc maø khoâng ñaït ñöôïc phaùp khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø luùc tieán vaøo Nieát-baøn Voâ dö, bôûi vì rôøi boû caùc phaùp ñaït ñöôïc maø khoâng ñaït ñöôïc phaùp ñoaïn cuûa sôû y khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc. Hoûi: Coù theå coù caùc phaùp tröôùc ñoù khôûi leân khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc, vöøa ñaït ñöôïc trôû ñi laïi khoâng khôûi leân khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø caùc Phi traïch dieät, vaø Voâ sinh trí..., bôûi vì vöøa ñaït ñöôïc trôû ñi cho ñeán tröôùc Nieát-baøn Voâ dö thì luoân luoân thaønh töïu. Hoûi: Coù theå coù caùc phaùp xöa nay coù ñaït ñöôïc maø khoâng coù khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Khoâng coù, bôûi vì coù ñaït ñöôïc thì nhaát ñònh coù luùc khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc. Coù ngöôøi noùi: Coù, nhö ba Loaïi trí-Theá tuïc trí..., phaùp Phi traïch dieät xöa nay coù ñaït ñöôïc maø khoâng heà coù luùc khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc, bôûi vì phaùp aáy nhaát ñònh khoâng sinh. Hoûi: Nhö coù phaùp vöøa ñaït ñöôïc coù theå ñaït ñöôïc, thì phaùp aáy vaø ñaït ñöôïc laïi ñaït ñöôïc, cuõng coù luùc vöøa khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc coù theå rôøi boû, thì phaùp aáy vaø khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc laïi khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Khoâng coù, bôûi vì khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc cuøng luùc khoâng coù khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc laïi khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc, bôûi vì hieän taïi khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc nhaát ñònh thaønh töïu. Hoûi: Coù theå coù phaùp khoâng coù ñaït ñöôïc-khoâng coù khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc, maø phaùp aáy dieät thì coù ñaït ñöôïc-coù luùc khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø taát caû caùc phaùp thuoäc veà soá phi höõu tình.

*Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.*